

Efectes explosius

ÀNGELA MOLINA

És possible que el poder —en la seva dimensió políticament opressiva— ho impregni tot. Però en el seu vessant estètic, es comporta com el mitjà de llibertat i expansió plaent. Ara bé, si el poder polític també fos estètic, l'individu (autoalienat) buscaria simplement la destrucció. El fascisme. Viure bé, diria Foucault, és transfigurar-se un mateix en una obra d'art a través d'un procés intens d'autodisciplina. "Per a Baudelaire —segueix Foucault— l'home modern no és el qui es dirigeix al descobriment de si mateix, perquè aquesta modernitat no "allibera l'home en el seu propi ser", més aviat l'obliga a afrontar la tasca d'inventar-se a si mateix". Rere d'aquest treball estètic hi ha la idea de comunitat, tal com Maurice Blanchot va plantejar les relacions entre societat i art a *La Comunitat Inconfessable*, des de fa unes setmanes leitmotiv d'una exposició presentada al juny del 2009 al pavelló català de la Biennal de Venècia i que ara torna millorada a Catalunya, instal·lada en diversos indrets de l'entorn cultural gironí.

La Comunitat Inconfessable pretén detectar una promesa d'emancipació ciutadana en la rotunda i obscena societat capitalista, gens ridículament creïble a l'hora d'imaginar una utopia. Amb aquesta intenció, l'espectador ha d'emprendre la visita per l'exposició *expandida* per quatre espais que fan referència, en diversos sentits, a aquella condició futura idealitzada. S'ha de felicitar els artistes i al comissari per la decisió de crear una configuració museogràfica diferent, i per haver habilitat una comunitat discursiva que encara és capaç d'aportar alguna cosa del que l'obra d'art pot dur al terreny pràctic de la societat civil.

Els conceptes d'autoria i públic es plantegen aquí de manera diferent a les pràctiques més convencionals, ja que aquí la producció i la transmissió de coneixement estan activades per una audiència que ja no és entesa com una massa irreflexiva de visitants, sinó per individus o públics contraris als discursos apocalíptics: una societat futura desitjable és dins del sistema actual, però només és possible atènyer-la a partir d'una reconstrucció imaginativa dels valors ideals en esferes socials emancipades i desconectades de les forces socials que manté el poder. A *La Comunitat*

Imatge del *Postcapital Archive* de Daniel G. Andújar al Centre Bòlit de Girona. / PERE DURAN

L'exposició del pavelló català a la Biennal de Venècia es presenta ara, millorada, a Girona

Inconfessable, l'esfera pertany a l'art i als nous models de productivitat cultural.

Technologies To The People (TTTP), de Daniel G. Andújar, ocupa el Dadespai del Centre Bòlit i s'articula entorn de quatre focus: *Postcapital Archive* (1989-2001), una *Torre del Coneixement* inhabilitada, dos grans panells que reproduïen respectivament els logos dels emporis globals i els noms de les organitzacions d'esquerres de tot el món, i la instal·lació *Timeline*, desplegada com un horitzó d'imatges creat arran de contrastos i antagonismes d'esdeveniments polítics del període postcapitalista.

L'Arxiu *Postcapital* (presentat per primer cop el 2006 a la Virreina amb els treballs de Carlos Garaicoa i d'Iván de la Nuez) permet, a través

d'una biblioteca virtual, que els usuaris consultin, copïin o modifiquin documents, pel·lícules i imatges que han radiografiat les transformacions geopolítiques des de la caiguda del Mur i l'atemptat de les Torres Bessones. A part que caldria demanar-se si realment existeix el postcapitalisme —d'on s'hauria de deduir que el capitalisme ha desaparegut— ATTP planteja que el ciutadà és capaç de participar en la definició pública dels significats i els valors d'una cultura, i que el concepte de *diferència* ha de travessar el d'*identitat*.

Sitesize, creat per Joan Vila-Puig i Elvira Pujol a les naus de Bòlit-Sant Nicolau, es presenta com una aula permanent oberta a les noves "narracions metropolitanas" que reinterpreten les nocions d'"espai públic", "assambla" o "ecologia urbana" en diferents formats —narracions, vídeos, pòsters— des d'una base pedagògica llibertària i en espais urbans concrets: Barberà del Vallès, Manresa, Sabadell, Nova York, Sao Paulo i Granada. Finalment, l'*Archivo F.X.* ideat per Pedro G. Romero, és un palimpsest curiós, un fons documental en construcció que inclou un conjunt

d'imatges i documents audiovisuals amb les accions d'icnologia més diverses ("el gest polític per antonomàsia"). Si bé aquest projecte es remunta al final dels anys noranta, Pedro G. Romero ha derivat aquest arxiu en una nova línia que anomena *Una economia zero*, desplegada a la Capella de Sant Nicolau i "infiltrada" al Museu d'Història de la Ciutat i el Museu dels Jueus com a inserts o paradoxes i que apareixen en forma de confetis o reproduccions de monedes i bitllets, com a reflexió del que l'artista en diu "el valor espectral dels diners". Una manera de llençar-se a la recerca d'una altra Història que s'aferra a les micronarratives, a l'acudit, al fragment, a les cites extraviades, i que aquestes xoquin entre si per crear un efecte explosiu.

La Comunitat Inconfessable: Technologies To The People (TTTP), de Daniel G. Andújar; *Sitesize*, de Joan Vila-Puig i Elvira Pujol; *Archivo F.X.*, de Pedro G. Romero. Llocs: Bòlit-La Rambla / Dadespai. Bòlit-Sant Nicolau. Museu d'Història de la Ciutat. Museu d'Història dels Jueus. Girona. www.bolit.cat. Fins a l'11 d'abril. Comissari: Valentin Roma.

Llampecs d'emocions

L'Espai Volart i la nova sala del COAC acullen l'obra de Joaquim Chancho

ROBERTA BOSCO

L'any ha arribat carregat d'activitat i reconeixement per a Joaquim Chancho (Riudoms, 1943), un dels màxims representants de l'art abstracte espanyol. Després de guanyar el premi de pintura de la Fundació Vila Casas, que comporta una exposició a l'Espai Volart de Barcelona, Chancho ha inaugurat la nova sala del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC, Plaça Nova, 5, Barcelona) amb l'exposició *Teoria dels senyals*, oberta fins al 13 de març.

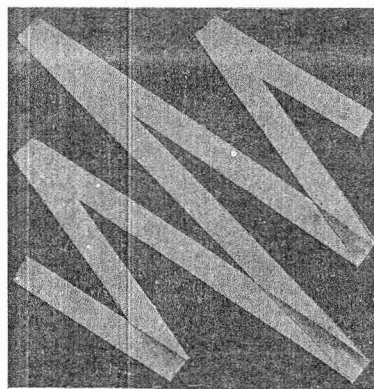
L'Espai B'Art, situat a la seu del COAC, mitja planta per sota de la sala d'exposicions, neix

amb la voluntat d'acollir mostres de petit format i tall multidisciplinar, vinculades a l'arquitectura o al fons de l'Arxiu Històric de l'entitat. Es per això que l'espai s'estrena amb els originals inèdits del nou llibre d'artista de Chancho, *Teoria dels senyals*, que inclou un text, nou aiguaforts a doble pàgina i set aiguaforts de gran format (1,12 x 2,10 metres), que posen al descobert el seu vessant com a gravador, més enllà de la seva obra gràfica basada en la pintura i el dibuix.

El llibre, dut a terme amb el comissariat de Tristan Barbarà en una edició de 60 exemplars a 1.900 euros, es pot adquirir a la Galeria Eude, que porta l'obra

gràfica de Chancho. En canvi, les seves pintures es comercialitzen a la galeria Senda, la qual té previst inaugurar la propera temporada, al setembre, amb una mostra de l'artista. Els colors vius i les línies trencades en un zig zag repetit, com un llampec, que penetra en els ulls i arriba dret al cor del visitant, protagonitzen tant l'exhibició del COAC com la de l'Espai Volart, *Seqüències 2006-2009*, oberta fins al 20 de març.

Chancho, amant del joc entre repetició i variació, desplega tres sèries d'obres, basades en les variacions de traç i de color. Sempre és una línia que creua en zig zag grans camps de color. Tanmateix, a les teles de grans

Obra de Chancho que s'exhibeix a Can Volart.

dimensions, a la sala subterrània, la línia apareix retirant el color amb un tros de cartó —"perquè resulta més imperfecte que l'espàtula", segons Chancho— d'una superfície tractada amb successives espesses capes de color a l'oli. Al

plorar com una forma geomètrica se situa en un espai quadrat", va afirmar l'artista, que va identificar els llampecs de color amb la culminació d'una etapa i l'inici d'una nova època "en què s'imposa el blanc i negre".

contrari, a les peces de dimensions més reduïdes de la sala a peu de carrer, l'artista traça les línies a sobre de la tela, color sobre color. La selecció, a càrrec de Glòria Bosch, directora artística de la Fundació Vila Casas, es completa amb dues sèries delicades de guaix sobre paper amb variacions de formes triangulars. "M'interessa ex-